

Store Bededag d. 12. maj 2017

Salmer

722 Nu blomstertiden kommer

496 Af dybsens nød, o Gud, til dig

487 Nu fryde sig hver kristen mand

787 Du som har tændt millioner af stjerner

Prædikentekst: **Matthæusevangeliet 3,1-10**

I de dage træder Johannes Døber frem og prædiker i Judæas ørken: »Omvend jer, for Himmeriget er kommet nær!« Det er ham, der er talt om ved profeten Esajas, der siger: »Der er en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej, gør hans stier jævne!« Johannes bar klæder af kamelhår og havde et læderbælte om livet, og hans føde var græshopper og vildhonning. Da drog Jerusalem og hele Judæa og hele Jordanegnen ud til ham, og de blev døbt af ham i Jordanfloden, idet de bekendte deres synder. Men da han så, at mange af farisæerne og saddukæerne kom for at blive døbt af ham, sagde han til dem: »Øgleyngel, hvem har bildt jer ind, at I kan flygte fra den kommende vrede? Så bær da den frugt, som omvendelsen kræver, og tro ikke, at I kan sige ved jer selv: Vi har Abraham til fader. For jeg siger jer: Gud kan opvække børn til Abraham af stenene dér. Øksen ligger allerede ved træernes rod, og hvert træ, som ikke bærer god frugt, hugges om og kastes i ilden.«

Nogle gange går vi glip af det, der sker bag vores ryg. Det kan være negative begivenheder, som når andre mennesker taler ondt om os, uden at vi opdager det. Eller at andre peger fingre, rækker tunge eller giver os kaninører, mens der bliver taget et billede. Det er irriterende, men det kan også være rarest ikke at vide det.

Det kan også være med positivt fortegn, at der sker noget, som vi er lidt trætte af, at vi gik glip af. Et barn, som lavede en sjov grimasse. En voksen, som fortalte en god historie. Eller hvad hvis det var noget virkelig vigtigt? En unik oplevelse, som ikke sker igen?

Så ville vi havde sat pris på, at nogen havde prikket os på skulderen, gjort os opmærksomme på begivenheden og opfordret os til at vende os om.

I dag er det Store bededag. En dag med fokus på bøn. En dag med fokus på omvendelse. Vi er stadig i tiden efter påske. Vi ser frem mod pinse og Helligåndens ankomst til jord. Vi er stadig i spændingen mellem, at vi *har* fået fortalt de gode nyheder om Jesu død og opstandelse, og at vi ofte ikke magter at omsætte dem til hverdagstro og forandring i vores liv. Vi mindes om, at vi indimellem har brug for at få en ny retning. At vi har brug for hjælp til at opdage det, som sker lige omkring os. At vi har brug for Guds ånd til at vende os om.

De fleste planter retter sig mod lyset. Deres blade retter sig mod solen, så de kan få mest muligt ud af den. Indimellem kan det være lidt sjovt at drille en potteplante og vende den væk fra solens retning og så se, hvor lang tid der går, inden den får vendt sine blade mod sollyset igen.

Men hvad med os mennesker. Kan vi også vende os selv om, så vi ikke går glip af det, der sker bag vores ryg; så vi ikke mister muligheden for at møde ham, som er kommet helt tæt på os?

I dag hører vi om en der døber og taler i ørkenen ”Omvend jer, for Himmeriget er kommet nær.” Skynd jer at vende jer om, der sker noget spændende bag jeres rygge. Ikke bare et lille sjovt trylleshow eller en pudsig episode. Men noget virkelig vigtigt. Noget unikt. Himmeriget er kommet nær. Guds herredømme er kommet nær. Det er nu, det sker. Gud kommer til jord, og begynder sit virke, begynder at vise, hvad han kan og hvem, han er.

Johannes Døberen prædikede i ørkenen. Han forsøgte at vække folk og gøre dem klar til Jesus. Gøre dem klar til at lytte til Jesus og hans udpegning af vejen til Gud, nemlig Jesus selv. Store folkeskarer lyttede til Johannes Døberen og kom ud til ham. De blev døbt af ham i Jordanfloden som en bekendelse af deres synder og af, at de ønskede en ny retning for deres liv, en retning mod Jesus.

Johannes så da også virkelig profet-agtig og vild ud. Hans tøj var lavet af kamelhår, og han havde et læderbælte om livet. Han spiste græshopper og vildhonning. En rigtig gudelig ørkenmand. En rigtig vild profet.

Jeg har altid forestillet mig, at han står og råber. OMVEND JER. Og at det må have lydt ret skræmmende. Det er ikke rart, når folk råber. Hverken forældre, politikere eller præster. Men Bibelen fortæller ikke noget om, at han råbte. Kun at han prædiker og taler.

Matthæusevangeliet citerer Esajas' Bog om, at "Der er en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej, gør hans stier jævne." Det er nok derfra, jeg har indtrykket af, at han råber. Men citatet skal kun bruges til at sætte ord på, hvem Johannes Døberen er. Esajas' Bog taler trøsteord om, at der skal komme en, som skal lave en vej, så Israels folk kan vende hjem fra fangenskab i Babylon.

I Matthæusevangeliet bruges det til at sige, at Johannes Døberen er en, som forbereder en vej, så folk kan vende hjem til Gud. Ikke kun en vej for Israels folk, men alle verdens folk. Men først fik Israels folk tilbuddet.

Farisæerne og saddukæerne, de jødiske religiøse ledere, fik også tilbuddet. "Også de kom for at blive døbt af ham", som den danske oversættelse lyder. En lidt mere ordret oversættelse lyder "De kom til hans dåb." Det er altså uvist, om de faktisk kom for at blive døbt eller om de bare lige skulle se, hvad der foregik. De var de religiøse ledere. Johannes Døberen tiltrækker en masse folk i ørkenen, så det er kun naturligt, at de lige vil se, hvad der foregår.

Uanset om de kom for at blive døbt eller ej, så er Johannes' reaktion hård. Som den profet, han er, gennemskuer han, at de ikke vil bære den frugt, som omvendelsen kræver. Altså, de ville i givet fald have brugt hans dåb som en ekstra religiøs forsikring, de ville have vendt sig mod Kristus et kort øjeblik, men så have vendt sig bort fra ham igen det næste. For de havde nok i, at de var Abrahams børn, de levede i den gamle jødiske pagt, de havde ikke brug for andet.

Men Johannes' budskab er netop, at der nu sker noget andet, for Himmeriget er kommet nær. Det sker lige her. Lige om lidt. Skynd jer at gøre vejen klar, så I ikke går glip af det, og i stedet for Guds tilgivelse og fred bliver udsat for hans dom og vrede. For den eneste vej sikkert igennem Guds dom er netop i følgeskab med Jesus Kristus, på den vej, som Gud har etableret på jord og helt hjem til sig.

Vi må formode, at farisæerne og saddukæerne er vendt tilbage til Jerusalem. Nok ikke i voldsomt godt humør, men sikkert vrede og fornærmede over de hårde ord, som Johannes har talt til dem.

Men det var sande ord. Efter Jesu komme til jord er det ikke nok, at være et barn af Abraham. Ikke at der er noget problem i at være jødisk. Men nu er det vigtigste, om man er vendt mod Jesus, og om det får betydning i ens daglige liv.

Det var Johannes' opgave at bane Herrens vej, Jesu vej ud til den enkelte. Jesus går ikke kun langt fra os på hovedfærdselsåren. Motorvejen i Silkeborg. Men kommer ud til os den enkelte. Helt ud på vores krogede veje. Op og ned ad bakker, gennem skarpe sving og trange passager. Stiller sig tæt på os. Og så melder det helt store spørgsmål sig: Vender vi os om mod ham?

Jeg drømte en gang, at jeg var hjemme hos mine forældre. Jeg var i deres forgang, den pæne indgang, og pludselig bankede det på døren. Jeg åbnede. Det var mørkt udenfor, men jeg kunne alligevel tydeligt se, at det var Jesus, som havde banket på. Men jeg ville ikke lukke ham ind, så jeg lukkede døren igen.

En foruroligende drøm. Hvorfor ville jeg ikke lukke Jesus ind?

Og i forlængelse af det kan vi tænke: Hvis vi havde været i Judæa dengang og havde hørt Johannes Døberen prædike i ørkenen. Ville vi have lyttet til ham og lade os døbe og gøre os klar til Jesu komme, klar til at vende os mod ham? Eller ville vi have taget derud for at kigge lidt på og så tage hjem igen? Eller ville vi måske have overvejet om, vi skulle tage den dåb, bare for en sikkerheds skyld?

Planterne vender sig selv mod lyset. Men vi gør ikke. Vi kan ikke. Dybest set har vi brug for, at Jesus kommer til os, som han gør det i dåben og i nadveren. Der kommer han og tilbyder os sit nærvær. Se, jeg kommer helt ud til dig, lige der hvor du er, og tilbyder mig selv.

Og vi har dybest set brug for, at noget omvender os. Vi har brug for Guds ånd. Vi har brug for kærlige puf, vi har brug for en stemme fra Gud i vores indre, som stædigt minder os om, at vi igen og igen, dagligt, ja, hver time, må blive vendt bort fra os selv og alt det, vi er optaget af, og til ham, som er tæt på os, som er kommet helt ud til os, der hvor vi er.

For der er et grundlæggende tankemønster og en grundlæggende tilstand i vores sind, som gang på gang må ændres. Nemlig: at vi kan selv. At vi ligesom farisæerne og saddukæerne har nok i det, vi er og det, vi kan. Det kan være menneskelige egenskaber, det kan være solide relationer, det kan være vellykkethed i livet, det kan være en stolthed over, at vi aldrig tvivler på Gud.

Jesus kommer til os og gennemskuer os. Siger kærligt, at vi vender den forkerte vej. At han står lige her. Tæt på os. At vi må slippe vores stolthed over alt det, vi kan i os selv og alt vores vellykkethed, og i stedet lytte til hans Ånds stemme i vores indre. For vi sætter alt for ofte alt vores tillid og håb til os selv. Men når Gud er kommet nær til os ved sin søn, har oprejst ham fra de døde, så har han også magt til at vende os om. Vende os bort fra os selv og vores planer om at redde os selv og skaffe et sikkert fundament under vores liv. Og i stedet vende os mod noget større end os selv, Gud, så vi kan få vores liv og lys fra livets kilde selv.

Så Store bededag kan være en anledning til, at vi standser op og undersøger, om vi vender i den rigtige retning. At vi bliver opmærksomme på, hvad der sker lige omkring os. At vi ikke går glip af Jesus, som kommer til os i dåben, i nadveren og i Åndens tale i vores indre, men lader ham få indflydelse og sætte gode frugter i vores liv. Gode frugter som ærer Gud og som gavner andre mennesker.